

SPROGSTART 1-3 ÅR

Trin-for-trin

Køerne siger bøh! af Steve Webb (2021)

Tema: Højt humør på bondegården.

Billedbogen *Køerne siger Bøh!* er valgt, da temaet højt humør på bondegården understøtter børns umiddelbare tilgang til fjollerier og nysgerrighed på de forskellige bondegårdsdyr og maskiner. Litteraturen kan gennem både ord, billeder, leg og samtale hjælpe børnene til at genkende de forskellige bondegårdsdyr og maskiner samt sætte ord på de begreber og lyde, der knytter sig dertil. Herudover er der fokus på at fjerne og grine.

Sprogligt fokus: Lydlig opmærksomhed, ordforråd, skriftsproglige kompetencer og narrative kompetencer.

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- Billedbogen: *Køerne siger bøh!* af Steve Webb
- A3-kopi af bogen
- Ark: Fokusord, billedbogssnak, sproglege
- Konkreter: Pruttepude, ko, gris, får
- Foto af bondegård
- 6 fotos til Story Sequencer
- 8 billedkort til skumtarning

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med digitale læringsmaterialer
- Bondegårdsdyr
- En stofble eller lille tæppe

Sprogstartsmaterialerne må kun bruges under opsyn af en voksen.

Ugens indhold

Dag 1:

Højtlesning og fokusord for alle børn i gruppen, ca. fem børn.

Tid: Ca. 20 minutter.

Dag 2:

Guidet læsning og billedbogssnak. Børnene deles i to eller tre grupper efter dit kendskab til børnene.

Tid: To til tre gange ca. 20 minutter.

Dag 3:

Fælles oplæsning og sproglege. Børnene deles i to grupper efter dit kendskab til børnene.

Tid: To gange ca. 20 minutter.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 1 – Køerne siger bøh!

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- Billedbogen: *Køerne siger bøh!* af Steve Webb
- A3-kopi af bogen
- Ark: Fokusord

Ting og sager, du selv skal finde

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Vis billedbogen. Tal om forsiden og bagsiden, fortæl om forfatter og illustratør. Fortæl om bogens ryg. Hvad mon billedbogen handler om? Tal om billedbogens titel.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om dyr og maskiner på bondegården, og om at lave fjollerier. Bondemand Jens har mange dyr og maskiner, og han har nogle ret fjollede køer, som driller ham.

Læs billedbogen to gange. Første gang med læseoplevelsen i fokus. Anden gang taler I om fokusord for hvert opslag. Brug billedbogens illustrationer til at understøtte fokusordene og konkrete fra Sprogstartsposen til visualisering af billedbogen. Sæt en bevægelse på ordet, når det er muligt. Vis læseretningen og peg på bogstaverne, mens du læser.

Syng sidste vers af *Sprogstartssangen*.

Læringsstigen

Gør-det-sværere-strategi

Forudsige: Køerne gemmer sig bag træet. Hvad mon køerne vil?

Generalisere: Bondemand Jens råber: Nej, Nej, Nej. Råber du også nogle gange?

Argumentere: Hvorfor tror du, at køerne driller bondemand Jens?

Gør-det-nemmere-strategi

Giv svaret: Grisen siger øf! Hvad siger grisen?

Hjælpes ad: Bondemand Jens har mange dyr. Skal vi hjælpes ad med at finde hunden?

Begrænse valg: Er bondemand Jens' gummistøvler røde eller grønne?

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 2 – Køerne siger bøh!

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- Billedbogen: *Køerne siger bøh!* af Steve Webb
- A3-kopi af bogen
- Ark: Billedbogssnak
- Konkreter: Ko, gris, får

Ting og sager, du selv skal finde

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om dyr og maskiner på bondegården, og om at lave fjollerier. Bondemand Jens har mange dyr og maskiner og han har nogle ret fjollede køer, som driller ham.

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad billedbogen handler om.

Læs billedbogen og inddrag børnene i genfortælling af billedbogen undervejs.

Billedbogssnak. Spørgsmålene følger billedbogens opslag. Brug billedbogens illustrationer samt konkrete fra Sprogstartsposen til at understøtte samtalen.

Syng andet vers af *Sprogstartssangen*.

Et lille tip:

Brug de nye ord som bogen indeholder, også når I ikke læser – jo flere gange barnet hører ordene, jo større sandsynlighed er der for, at det husker dem.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 3 – Køerne siger bøh!

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- Billedbogen: *Køerne siger bøh!* af Steve Webb
- A3-kopi af bogen
- Ark: Sproglege
- Konkreter: Pruttepude, ko, gris, får
- Foto af bondegård
- 6 fotos til Story Sequencer
- 8 billedkort til skumtarning

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med digitale læringsmaterialer
- Bondegårdsdyr
- En stofble eller lille tæppe

Det skal du gøre!

Syng 1. vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om dyr og maskiner på bondegården, og om at lave fjollerier. Bonde-
mand Jens har mange dyr og maskiner, og han har nogle ret fjollede køer, som driller ham.

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad den handler om.

Læs billedbogen. Inddrag børnene i genfortælling af billedbogen.

Sproglege. Orienter dig i sproglegene og vælg mindst to sproglege, som passer til børnegruppen. Lav gerne flere, hvis I har lyst og ekstra tid. Forbered dig på forhånd på legen. Brug billedbogen som udgangspunkt for sproglegene, da de omhandler billedbogens tema. Legene giver børnene mulighed for at høre, se, gøre og røre ord i nye sammenhænge.

Syng 2. vers af *Sprogstartssangen*.

Litteraturforslag

- *Tittebøh – ko: masser af sjove effekter!* Ingela P. Arrhenius, Carlsen, 2020
- *Bondegården*, Alvilda, 2021
- *Min sjove bondegårdstur* af Jennie Bradley, Bolden, 2020
- *Bondegård* af Yayo Kawamura, Mais og co, 2021
- *Krammetid på bondegården* af Mack, Turbine, 2020
- *På landet*, Mais og co, 2021
- *Noa på bondegården* af Lisbeth Slegers, Turbine, 2021
- *Lottes bondegård* af Alexander Stef-fensmeier, Flachs, 2016

SPROGSTART 1-3 ÅR

Fokusord til *Køerne siger bøh!*

Vælg de fokusord, der passer bedst til din børnegruppe. Lad børnene se, røre, gøre og sige ordene mange gange og i forskellige sammenhænge. Brug konkrete, fotos og billeder fra Sprogstartsposen undervejs.

Bondegård: På bondegården bor bondemand Jens og alle hans dyr. Kender du nogle dyr, som bor på en bondegård? Brug A4-foto af bondegård fra Sprogstartsposen, da hele bondegården ikke er tegnet i bogen.

Gris: Grisen er lyserød. Den har fire ben og en lille krøllet hale. Grisen har også en tryne og elsker at rulle sig i mudder. Grisen siger ØF! Prøv at sige øf, som grisen.

Hane: Hanen har et næb, to ben og vinger. Den har en rød kam på hovedet og siger: Kykkeliky! Hanen vækker alle bondegårdens dyr om morgenen. Prøv at sige kykkeliky og bask med vingerne.

Får: Fårene siger: Mæææh! Fåret har fire ben og nogle af fårene har horn. Fårets pels er uld og er dejlig varm. Prøv at sige mæææh.

Hund: Hunden har fire ben og siger vov. Den hjælper bondemand Jens med at passe på fårene. Når hunden er glad, logrer den med halen. Prøv at logre med halen og sig: Vov vov.

Ko: En ko siger: Muuuuh! Den har fire ben og horn i panden. Koen har også en hale og et yver, som kan malkes og giver mælk. Men HOV! Køerne på bondegården er i drillehumør, og siger ikke muuuuh! Køerne gemmer sig og råber: BØH! Nej, siger bondemand Jens. Køer siger ikke bøh! De siger: ...

Lastbil: Bondemand Jens har en lastbil. Den kører fårene hjem til bondegården. Lastbilen har 6 hjul og et lad med plads til dyr. Lastbilen siger: Dyt! når man trykker på hornet.

Traktor: Bondemand Jens har en flot rød traktor. Traktoren siger: Vrumm! og har fire hjul. To kæmpestore hjul og to små hjul.

Kat: En kat har fire poter og en hale. Katten siger: Miauuu! Katten har knurhår, en blød pels og kan spinde. Prøv at sige miauuu.

Fugleskræmsel: Et fugleskræmsel er en dukke lavet af en pind og noget halm. Det får tøj på og et ansigt. Fugleskræmslet står på marken for at skræmme fuglene væk, så de ikke spiser kornet.

Bondemand Jens: Bondemand Jens har to arme, to ben og et flot rødt skæg. Jens kan sige mange ord ligesom dig, men han siger mest: NEJ, NEJ, NEJ! Køer siger ikke bøh! Køer siger muuuuh!

På sidste opslag i bogen kan I finde flere dyr. Tal om de forskellige dyr. Hvad siger de? Og hvad er deres kendetegn?

SPROGSTART 1-3 ÅR

Billedbogssnak til *Køerne siger bøh!*

Peg i bogen undervejs og hjælp hinanden med at sætte masser af ord på det, I ser.

Kig på bogen forside. Hvad sker der her? Ser bondemand Jens glad eller forskrækket ud?

Se på opslaget med grisene. Hvad laver grisene på billedet? Hvor mange ben har grisen, som ligger på ryggen i mudderpølen? Hvad siger grisen? Hvem går rundt på muren? Hvad siger hanen?

Se på opslaget med fårene. Hvad laver fårene på billedet? Hvor mange ben har fåret? Hvad siger fåret? Hvem hjælper bondemand Jens med at passe fårene? Hvad siger hunden?

Se på opslaget med bondemand Jens ved siden af træet. Jens kan ikke finde køerne. Kan du hjælpe med at finde køerne? De gemmer sig vist godt. Hvor mange arme/ben har Jens? Hvilken farve er hans skæg?

Se på opslaget, hvor køerne springer frem bag træet. Køerne på bondegården er i drillehumør, og siger ikke muuuh! Køerne gemmer sig og råber: BØH! Nej, siger bondemand Jens. Køer siger ikke bøh! De siger: (Lad barnet hjælpe med at sige muuuh). Hvor mange ben har en ko?

Se på opslaget med lastbil og traktor: Bondemand Jens har en rød lastbil. Lastbilen siger: Dyt! når man trykker på hornet. Men hvem kører lastbilen? Kan en hund køre lastbil? Bondemand Jens har en flot rød traktor. Traktoren siger: Vrumm! og har fire hjul. Hvem kører traktoren? Hvad siger traktoren?

Se på opslaget, hvor køerne igen forskrækker bondemand Jens: Køerne forskrækker Jens, men hvad siger køerne? Siger de Muuuh? Hvordan ser bondemand Jens ud?

Se på opslaget med sofaen: Bondemand Jens hygger sig i sofaen sammen med hunden og katten. Hvad siger katten? Hvad siger hunden? Hvad laver bondemand Jens?

Se på opslaget med sofa og køerne, som springer frem: BØH! Køerne forskrækker igen bondemand Jens. Kig på billedet og tal om, hvad der sker? Hvad gør katten/hunden/Jens? Ser køerne glade ud?

Se på opslaget med køerne i sofaen. HOV! Køerne sidder i sofaen og drikker te. Kan køer lide te? Hvad tror du, køerne helst vil drikke: Te eller vand? Hvad laver bondemand Jens? Ser Jens glad eller sur ud?

Se på opslaget med fugleskræmslet. Bondemand Jens har fået en god idé. Han er glad. Hvordan kan vi se Jens er glad? Er køerne også glade? Kan fugleskræmslet skræmme fuglene væk?

Se på opslaget med fugleskræmsel og køerne. Nu kan køerne ikke sige bøh længere, men hvad siger køerne nu? Køerne driller bondemand Jens igen. Ser bondemand Jens glad eller ked ud af det?

Se på opslaget med en vred bondemand Jens. Nu er bondemand Jens blevet sur. Hvordan kan man se det?

Se på det sidste opslag med alle portrætterne af de forskellige dyr. Kan du finde et dyr, som du kender? Tal om de forskellige dyr.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Sproglege til *Køerne siger bøh!*

Sproglege

Kast med terningen: Brug skumterningen. Sæt billedkort af de forskellige dyr etc. i terningen. Lad børnene på skift slå med terningen. Sig lyden, som passer til det billede, som terningen lander på. Fx traktor = Vrummm! Køerne = Muuuh eller Bøh! Jens = nej nej nej!

Kimsleg med bondegårdsdyr: Gem bondegårdsdyr eller fotos af bondegårdsdyr under et tæppe. Lad gerne børnene hjælpe med at gemme dyrene. Kan I huske dyrene? Brug 2-3 dyr ad gangen. Tag et dyr væk og spørg børnene, hvilket dyr er væk?

Lav fjollerier: Køerne driller bondemand Jens, så han bliver forskrækket. Nu skal I lave fjollede ting sammen. Brug pruttepuden og slå store prutter. Lav TitteBøh! Brug en stofble eller lignende – gem dit ansigt. Kig frem og sig Bøh! og grin sammen. I kan også danse fjollet eller se, hvem der kan grine højest.

Sproglege – med digitale læringsmaterialer

Story Sequencer: Sæt fotos af de forskellige dyr og traktor i Story Sequenceren. Indtal de lyde, der passer til fotoet. Eller få barnet til at indtale lyden, der passer til det enkelte foto. Måske sniger der sig et BØH! ind som snydelyd.

Talende æsker: Indtal på forhånd dyrelyde. Lad børnene på skift lytte til lyden og finde det rigtige bondegårdsdyr, og læg dyret i æsken. Leg eventuelt TitteBøh! med dyret i æsken.

Endnu flere sproglege – inde & ude

Syng sange: *Køerne i bussen siger muuh! Muuh! Muuh!...* på melodien til *Hjulene på bussen*. Brug eventuelt fotos af dyr. Kig på fotoet, tal om dyret og syng. Eller syng sangen *Jens Petersens ko*. Find sang og fagter på appen *Minisjang* eller på dr.dk/boern/minisjang. Find tekst og noder på dr.dk/spire.

Lav dyrelyde: Hvor mange dyrelyde kan I? Øv jer I at sige: Muuuh, som koen, Øf-øf, som grisen etc.